

Marcin Śledzikowski
Marta Ignasiak

Tomasz Szarek
Anna Materla

Wystąpienie wspólnika ze spółki – aspekty prawno-podatkowe

Poradnik z wzorami dokumentów
i orzecznictwem

(z suplementem elektronicznym)

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2019

Spis treści

Wykaz skrótów	9
O Autorach	11
Wstęp	13
Rozdział 1	
Zbycie ogółu praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej	17
1.1. Uwagi wstępne	17
1.2. Pojęcie ogółu praw i obowiązków wspólnika	18
1.3. Możliwość zbycia ogółu praw i obowiązków. Ograniczenie zbywalności	19
1.3.1. Rola umowy spółki oraz zgoda wspólników	19
1.3.2. Najpopularniejsze ograniczenia zbywalności ogółu praw i obowiązków	21
1.3.2.1. Prawo pierwokupu a prawo pierwszeństwa	21
1.3.2.2. Ograniczenia zbywalności poza umową spółki osobowej	24
1.4. Forma umowy zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce osobowej oraz jej treść	25
1.5. Zbycie ogółu praw i obowiązków w spółce jawnej oraz komandytowej zawiązanej za pomocą wzorca umowy	29
1.6. Czynności towarzyszące zbyciu ogółu praw i obowiązków w spółce osobowej	31
1.6.1. Konieczność zmiany umowy spółki oraz firmy spółki osobowej	31
1.6.2. Zawiadomienie spółki o transakcji oraz zgłoszenie nowego wspólnika do KRS	32
1.7. Odpowiedzialność solidarna za długi występującego wspólnika	34
Rozdział 2	
Wystąpienie wspólnika ze spółki jawnej	37
2.1. Uwagi ogólne	37
2.2. Wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika lub jego wierzyciela	37
2.2.1. Wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika	37
2.2.2. Wypowiedzenie umowy spółki przez wierzyciela wspólnika	40
2.3. Śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości	43
2.4. Wyłączenie wspólnika ze spółki w związku z zaistnieniem ważnego powodu	45
2.5. Obowiązek rozliczenia się z występującym wspólnikiem	50
2.5.1. Sposób wyceny	50
2.5.2. Sposób wypłaty oraz uprawniony podmiot	52
2.6. Wystąpienie wspólnika ze spółki osobowej – odmienności od uregulowań modelowych	53
2.6.1. Spółka partnerska	53
2.6.2. Spółka komandytowa oraz spółka komandytowo-akcyjna	54
Rozdział 3	
Zbycie udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością	57
3.1. Uwagi ogólne	57
3.2. Dopuszczalność zbycia udziałów w spółce z o.o.	58
3.3. Forma zbycia udziałów w spółce z o.o.	59

3.4. Wzór umowy sprzedaży udziałów	61
3.5. Zbycie udziałów (udziału) przy wykorzystaniu wzorca umowy	65
3.6. Czynnności związane ze zbyciem udziałów w spółce z o.o.	66
3.7. Ograniczenia w zbywaniu udziałów	70
3.7.1. Kodeksowy model ograniczeń w zbywalności udziałów.	70
3.7.2. Inne ograniczenia	72
3.8. Skutki zbycia udziałów w spółce z o.o. oraz odpowiedzialność zbywcy i nabywcy udziałów	74
Rozdział 4	
Pozostałe sposoby wystąpienia wspólnika ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	77
4.1. Umorzenie udziałów	77
4.1.1. Dopuszczalność umorzenia udziałów	77
4.1.2. Umorzenie dobrowolne	78
4.1.3. Umorzenie przymusowe	82
4.1.4. Umorzenie automatyczne	83
4.1.5. Chwila umorzenia udziałów	84
4.1.6. Wynagrodzenie za umorzone udziały	85
4.2. Egzekucyjna sprzedaż udziałów	86
4.3. Wyłączenie wspólnika przez sąd	87
4.3.1. Przesłanki wyłączenia wspólnika sp. z o.o.	87
4.3.2. Skutki wyłączenia wspólnika sp. z o.o.	89
Rozdział 5	
Utrata statusu akcjonariusza w spółce akcyjnej	91
5.1. Uwagi ogólne	91
5.2. Zbycie akcji	91
5.2.1. Zasady ogólne – prymat postanowień statutu	91
5.2.2. Zasady zbywalności akcji	93
5.2.3. Umowa sprzedaży akcji	95
5.3. Umorzenie akcji w kapitale zakładowym spółki	101
5.3.1. Umorzenie dobrowolne	103
5.3.2. Umorzenie przymusowe i automatyczne	105
5.3.3. Wynagrodzenie za umorzone akcje	106
5.3.4. Tryb umorzenia	107
5.4. Przymusowy wykup akcji	108
5.5. Przymusowy odkup akcji	111
Rozdział 6	
Wystąpienie wspólnika ze spółki cywilnej	115
6.1. Uwagi ogólne	115
6.2. Wypowiedzenie udziału w spółce cywilnej przez wspólnika lub jego wierzyciela	116
6.2.1. Skutki wypowiedzenia udziału w spółce cywilnej	116
6.2.2. Przesłanki wypowiedzenia udziału w spółce cywilnej	118
6.3. Śmierć wspólnika	125
6.4. Rozliczenie ze wspólnikiem występującym	125
Rozdział 7	
Opodatkowanie wspólnika decydującego się na wyjście ze spółki	127
7.1. Uwagi ogólne	127
7.1.1. Dochód do opodatkowania w związku z zakończeniem inwestycji w spółkę	127

7.1.2. Przychód do opodatkowania	128
7.1.3. Koszty nabycia akcji, udziałów i praw	130
7.2. Wyjście wspólnika ze spółki osobowej	134
7.2.1. Zasady opodatkowania dotyczące wspólników opodatkowanych pdof	134
7.2.1.1. Zbycie ogółu praw i obowiązków przez podatnika pdof	134
7.2.1.2. Wystąpienie podatnika pdof ze spółki osobowej	136
7.2.1.3. Śmierć wspólnika spółki osobowej	138
7.2.1.4. Śmierć wspólnika spółki cywilnej	139
7.2.2. Zasady opodatkowania dotyczące wspólników opodatkowanych pdop	140
7.2.2.1. Sprzedaż ogółu praw i obowiązków w spółce osobowej przez podatnika pdop	140
7.2.2.2. Wystąpienie podatnika pdop ze spółki osobowej	142
7.3. Wyjście wspólnika ze spółki kapitałowej	143
7.3.1. Zasady opodatkowania dotyczące wspólników opodatkowanych pdof	143
7.3.1.1. Sprzedaż udziałów (akcji) w spółce kapitałowej przez podatnika pdof	143
7.3.1.2. Sprzedaż udziałów (akcji) za pośrednictwem rachunku maklerskiego przez podatnika pdof	143
7.3.1.3. Wyłączenie wspólnika będącego osobą fizyczną ze spółki kapitałowej	144
7.3.1.4. Dobrowolne umorzenie udziałów (akcji) posiadanych przez osobę fizyczną	145
7.3.1.5. Przymusowe umorzenie udziałów (akcji) posiadanych przez osobę fizyczną	145
7.3.1.6. Przymusowy wykup akcji od osoby fizycznej	146
7.3.1.7. Wystąpienie ze spółki przez akcjonariusza spółki komandytowo-akcyjnej	147
7.3.2. Zasady opodatkowania dotyczące wspólników opodatkowanych pdop	147
7.3.2.1. Sprzedaż udziałów lub akcji w spółce kapitałowej	147
7.3.2.2. Umorzenie udziałów (akcji) w spółce kapitałowej	148